

MİSAFİR AĞIRLAMA

Resim: Karagöz ile Hacivat Misafir Ağır lama
(<https://onlineilkokul.com>, Erişim:04.02.2023].

Misafir kelimesi yol almak, yola çıkmak ve sefere çıkmak anlamlarına gelmektedir (Toprak, 2019, 76). Türklerde misafir ağırlama kültürü hem dini değerlerimize hem de İslam öncesi geleneklerimize dayanır. Peygamberimiz pek çok hadisinde misafirin öneminden bahsetmiştir. Misafir bazen birkaç saatlik bazen de birkaç günlüğüne gelse bile toplumda el

üstünde tutulur. Misafir ağırlarken pek çok gelenek uygulanır.

Türklerde misafir ağırlama adabının ilk izlerine Orta Asya da rastlamaktayız. Göçebe halindeki Türk Boyları düşmanları bile olsa gelen misafire çok özel ilgi göstermiştir. Özbek Türkleri'nde "Misafir babadan daha önemlidir.", Kazak Türkleri'nde "Misafire hiçbir yiyecek olmazsa bile sıcak ve samimi sohbet yeter." atasözleri bile vardır (<https://www.istanbulgazetesi.com.tr>, Erişim: 23.10.2021; Kayhan, 2020). Dede Korkut hikayelerinde misafirin ve misafirperverliğin önemi vurgulanmakta, övülmekte, misafirin gitmediği ev "Kara ev" olarak nitelenmektedir. Yusuf Has Hacib'in eserinde "Bey, cömert, gözü tok ve gönlü zengin olmalıdır. Beye cömertlik yaraşır..." sözleri, Anadolu'da "Ağalık vermekle, yiğitlik vurmakla olur." atasözleri ile misafirperverlik, şeref ve asaletin gereği sayılmıştır. Kur'an-ı Kerim'de Hz. İbrahim'in (a.s) misafirlerini ağırlaması kıssası ve misafir ağırlama ile ilgili çeşitli ayetler, Peygamberimizin (s.a.v) "Allah'a ve âhîret gününe iman eden kimse, misafirine ikram etsin!" şeklinde sözleri sevap kazanma yönüyle toplumu teşvik etmiştir. Ayet ve hadislerden esinlenen "Misafir rızıkıyla gelir.", "Her geceyi kadir, her geleni hızır bil!" sözler ile misafir ağırlama yerleşik düşünce haline gelmiştir. Türklerin yaşadığı Orta Asya ve Anadolu'da kervansaraylar, hanlar, hamamlar, misafirhaneler, evlerdeki misafir odaları bu güzel kültürün somut örnekleridir (Toprak, 2019, 78; <https://sorularlaislamiyet.com>, Erişim: 03.11.2022).

Geçmişte olduğu gibi günümüzde de evin en geniş ve en güzel odası misafir odası olarak düzenlenir ve her zaman temiz tutulur. Sadece misafir için kullanılır. Misafirin güzel karşılanması, rahat ettirilmesi, ikramlarda bulunulması, ihtiyaçlarının misafir belirtmeden karşılanması hem adetten gelen hem de inançlardan kaynaklanan bir ritüeldir (<https://kuranileyasamak.com>, Erişim: 23.10.2021). Misafire en samimi duygularla sevgi ve saygı çizgisinde yaklaşılması ve hoşgörülü davranılması, ikramlardan sonra kalkmak istediğinde en güzel şekilde uğurlanması, onu yola koyarken eşlik edilmesi de değerlerimizdendir.

Ezgi DORUK

KAYNAKLAR:

<https://www.istanbulgazetesi.com.tr/orta-asya-turklerinde-misafir-karsilama-adetleri-makale,37203.html> [Erişim: 23.10.2021].

Kayhan, S. 2020. Orta Asya Türklerinde Misafir Karřılama Adetleri. Türksam. [Erişim: 03.11.2022]. <https://www.turksam.org/detay-orta-asya-turklerinde-misafir-karsilama-adetleri#>:

Toprak, A. 2019. Türk Kültüründe Misafirperverlik ve Sofra Açmak/ Sofra Çekmek (Samsun Örneđi). Mecmua, Uluslararası Sosyal Bilimler Dergisi, 4(7), ss. 74-81.

<https://sorularlailamiyet.com/misafir-kismetle-gelir-birini-yer-dokuzunu-birakir-anlamina-gelen-bir-hadis-var-midir-0> [Erişim: 03.11.2022].

<https://kuranileyasamak.com/kuranda-isaret-edilen-misafir-agirlama-adabi/> [Erişim: 23.10.2021].

<https://onlineilkokul.com/karagoz-ile-hacivat-misafir-agirlama/> [Erişim:04.02.2023].